

DIAGONALIZAZIOA

1. ariketa

Enuntziatua:

Izan bedi matrize erreala

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

- Lortu A matrizearen polinomio karakteristikoa.
- Konprobatu Cayley-Hamilton-en teorema betetzen dela
- Lortu A matrizearen balio propioak bere anizkoitzasun aljebraikoa adieraziz, eta elkartutako azpiespazio propioak, bakoitzaren oinarri bat emanaz
- Posible bada, diagonalizatu A matrizea, arrazoitu erantzuna.

Ebazpena

```
In[*]:= Remove["Global`*"]
borra
```

- a) Lortu A matrizearen polinomio karakteristikoa.
 - A matrizea definitu:

```
In[*]:= Remove["Global`*"]
borra
```

```
In[*]:= A = {{1, 0, 2}, {-1, -1, -1}, {0, 0, -1}}
```

```
Out[*]=
```

```
{ {1, 0, 2}, {-1, -1, -1}, {0, 0, -1} }
```

- Polinomio karakteristikoa:

```
In[*]:= p[λ_] = Det[A - λ * IdentityMatrix[3]]
determinante matriz identidad
```

```
Out[*]=
```

```
(-1 - λ) (-1 + λ2)
```

```
In[*]:= p2[λ_] = CharacteristicPolynomial[A, λ]
polinomio característico
```

```
Out[*]=
```

```
1 + λ - λ2 - λ3
```

- b) Konprobatu Cayley - Hamilton - en teorema betetzen dela
 - Cayley - Hamilton - en teorema egiaztatzen dela konprobatu:

In[*]:= IdentityMatrix[3] + A - MatrixPower[A, 2] - MatrixPower[A, 3]

matriz identidad potencia matricial potencia matricial

Out[*]=

$\{\{0, 0, 0\}, \{0, 0, 0\}, \{0, 0, 0\}\}$

- c) Lortu A matrizearen balio propioak bere anizkoitzasun aljebraikoa adieraziz, eta elkartutako azpiespazio propioak, bakoitzaren oinarri bat emanez.

- Balio propioak:

In[*]:= Solve[p[λ] == 0, λ]

resuelve

Out[*]=

$\{\{\lambda \rightarrow -1\}, \{\lambda \rightarrow -1\}, \{\lambda \rightarrow 1\}\}$

- Balio propioak eta bektore propioak:

In[*]:= s = Eigensystem[A]

autovalores y autove

Out[*]=

$\{\{-1, -1, 1\}, \{-1, 0, 1\}, \{0, 1, 0\}, \{-2, 1, 0\}\}$

- $\lambda_1 = -1$ balio propioari elkartutako azpiespazio propioa: $V(\lambda_1) = L\{(-1, 0, 1), (0, 1, 0)\}$
- $\lambda_2 = 1$ balio propioari elkartutako azpiespazio propioa: $V(\lambda_2) = L\{(-2, 1, 0)\}$
- d) Posible bada, diagonalizatu A matrizea, arrazoitu erantzuna.
 - A matrizea diagonalizagarria da, balio propioen anizkoitzasun geometrikoa eta aljebraikoa bat direlako. Are gehiago, bektore propioz osatutako \mathbb{R}^3 -ren oinarri bat $\{(-1, 0, 1), (0, 1, 0), (-2, 1, 0)\}$ da.
 - Ondorioz P eta D matrizeak ondorengoak dira:

In[*]:= p = Transpose[s[[2]]]

transposición

Out[*]=

$\{\{-1, 0, -2\}, \{0, 1, 1\}, \{1, 0, 0\}\}$

In[*]:= MatrixForm[p]

forma de matriz

Out[*]//MatrixForm=

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

In[*]:= d = DiagonalMatrix[s[[1]]]

matriz diagonal

Out[*]=

$\{\{-1, 0, 0\}, \{0, -1, 0\}, \{0, 0, 1\}\}$

```

In[*]:= MatrixForm[d]
Out[*]//MatrixForm=

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$


In[*]:= d == Inverse[p].A.p
Out[*]= True

```

2. ariketa

Enuntziatua:

Izan bedi matrize erreala

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \\ 2 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

- Lortu A matrizearen polinomio karakteristikoa.
- Konprobatu Cayley-Hamilton-en teorema betetzen dela
- Lortu A matrizearen balio propioak bere anizkoitzasun aljebraikoa adieraziz, eta elkartutako azpiespazio propioak, bakoitzaren oinarri bat emanaz.
- Posible bada, diagonalizatu A matrizea, arrazoitu erantzuna

Ebazpena:

```

In[*]:= Remove["Global`*"]
Out[*]=

■ a) Lortu A matrizearen polinomio karakteristikoa. Cayley-Hamilton-en teorema betetzen al da?
■ A matrizea definitu:

In[*]:= Remove["Global`*"]
Out[*]=

In[*]:= A = {{2, 0, 2}, {0, -1, 0}, {2, 0, -1}}
Out[*]=
{{2, 0, 2}, {0, -1, 0}, {2, 0, -1}}

■ Polinomio karakteristikoa:

```

In[*]:= `p[λ_] = Det[A - λ * IdentityMatrix[3]]`
[determinante [matriz identidad]

Out[*]=

$$6 + 7\lambda - \lambda^3$$

In[*]:= `p2[λ_] = CharacteristicPolynomial[A, λ]`
[polinomio característico]

Out[*]=

$$6 + 7\lambda - \lambda^3$$

- b) Konprobatu Cayley-Hamilton-en teorema betetzen dela
 - Cayley - Hamilton - en teorema egiaztatzen dela konprobatu:

In[*]:= `6 * IdentityMatrix[3] + 7 * A - MatrixPower[A, 3]`
[matriz identidad] [potencia matricial]

Out[*]=

`{{0, 0, 0}, {0, 0, 0}, {0, 0, 0}}`

- c) Lortu A matrizearen balio propioak bere anizkoitzasun aljebraikoa adieraziz, eta elkartutako azpiespazio propioak, bakoitzaren oinarri bat emanaz.
 - Balio propioak eta bektore propioak:

In[*]:= `s = Eigensystem[A]`
[autovalores y autove]

Out[*]=

`{{3, -2, -1}, {{2, 0, 1}, {-1, 0, 2}, {0, 1, 0}}}`

- Balio propioak:

In[*]:= `s[[1]]`

Out[*]=

`{3, -2, -1}`

- Bektore propioak:

In[*]:= `s[[2]]`

Out[*]=

`{{2, 0, 1}, {-1, 0, 2}, {0, 1, 0}}`

- $\lambda_1 = 3$ balio propioari elkartutako azpiespazio propioa: $V(\lambda_1) = L\{(2,0,1)\}$
- $\lambda_2 = -2$ balio propioari elkartutako azpiespazio propioa: $V(\lambda_2) = L\{(-1,0,2)\}$
- $\lambda_3 = -1$ balio propioari elkartutako azpiespazio propioa: $V(\lambda_3) = L\{(0,1,0)\}$
- d) Posible bada, diagonalizatu A matrizea, arrazoitu erantzuna.
 - A matrizea diagonalizagarria da, balio propioen anizkoitzasun geometrikoa eta aljebraikoa bat direlako. Are gehiago, bektore propioz osatutako \mathbb{R}^3 -ren oinarri bat $\{(2,0,1), (-1,0,2), (0,1,0)\}$ da.
 - Ondorioz P eta D matrizeak ondorengoak dira:

In[*]:= **p = Transpose[s[[2]]]**
 [transposición]

Out[*]:=

{ {2, -1, 0}, {0, 0, 1}, {1, 2, 0} }

In[*]:= **MatrixForm[p]**
 [forma de matriz]

Out[*]//MatrixForm=

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \end{pmatrix}$$

In[*]:= **d = DiagonalMatrix[s[[1]]]**
 [matriz diagonal]

Out[*]:=

{ {3, 0, 0}, {0, -2, 0}, {0, 0, -1} }

In[*]:= **MatrixForm[d]**
 [forma de matriz]

Out[*]//MatrixForm=

$$\begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

In[*]:= **d == Inverse[p].A.p**
 [matriz inversa]

Out[*]:=

True